

Předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsolová

Evropská rada

29. června 2023

Události v Rusku vyvolaly řadu otázek týkajících se vnitřní dynamiky této země a nestability jejích systémů, ale i dopadů, které to má na invazi na Ukrajinu a na bezpečnost celé Evropy.

Solidarita s Ukrajinou musí zůstat jednou z našich nejvyšších priorit. Je životně důležitá jak pro Ukrajinu, tak pro Evropu. Musíme v našem úsilí vytrvat – a to i v případě, že se v nadcházejících měsících nebude situace pro Ukrajinu vyvíjet příznivě.

V tomto ohledu vítám 11. balíček sankcí a dalších 50 miliard EUR na podporu obnovy, oživení a rekonstrukce Ukrajiny, který byl oznámen minulý týden.

Chceme-li pokročit, musíme nejprve splnit sliby, které jsme učinili při zahájení jednání o členství v EU. K potřebným reformám, včetně splnění požadavků na status kandidátské země EU, přistupuje Ukrajina s mimořádným odhodláním a úsilím.

Musíme být připraveni posunout jednání o členství do další fáze, až budou kritéria týkající se reformy dostatečně splněna, a doufám, že k tomu dojde co nejdříve.

Hlavními prvky naší nové bezpečnostní a obranné politiky musí být posílení naší průmyslové základny související s obranou, zlepšení inovací, snížení naší závislosti, větší samostatnost a budování důvěry. Politická dohoda o společném zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, které jsme dosáhli tento týden, pomůže členským státům pokrýt vzniklé potřeby v oblasti obrany a dosáhnout větší interoperability. Pomůže také Ukrajincům, kteří spoléhají na naše dodávky zbraní a střeliva.

Naše jednání o aktu na podporu výroby munice rovněž nadějně pokročila a vzhledem k tomu, že Parlament před měsícem přijal svůj postoj, jsem přesvědčena, že politické dohody dosáhneme již v nadcházejících týdnech.

Společnými silami se nám daří zajišťovat soulad mezi poptávkou a nabídkou. Slova měníme v činy. Dosahujeme pokroku.

A nyní musíme pokročit ještě dál vytvořením nové bezpečnostní a obranné architektury, pomocí níž zajistíme, aby se EU a NATO mohly vzájemně doplňovat, aniž by docházelo ke zdvojování činností nebo k vytváření dojmu vzájemného soupeření.

Musíme se posunout vpřed také v oblasti migrace. A to co nejdříve. Minulý týden Středozemní moře pohřbilo dalších 300 osob, z nichž mnohé nebudou nikdy identifikovány. Zemřelo dalších 300 lidí, kteří měli svůj sen. Navždy bylo zničeno dalších 300 rodin.

Mnoho věcí se nám již podařilo vyřešit. O tom, jak postupovat dál, je Evropský parlament připraven konstruktivně jednat. Chtěli bychom do konce tohoto volebního období najít řešení, které bude respektovat hranice, bude spravedlivé vůči těm, kteří potřebují ochranu, bude přísné vůči těm, kteří na ni nemají nárok, a které naruší obchodování převaděčům, kteří zneužívají situace zranitelných osob. Pravidla musí diktovat naše právní předpisy a právní rámec, nikoli sítě obchodníků s lidmi. Čím déle budeme otálet, tím budou tyto sítě silnější a tím více životů bude ztraceno. V tomto ohledu hraje důležitou a zásadní úlohu agentura Frontex.

Nemůžeme ignorovat ani vnější rozměr této otázky. Jsme v pozici, díky níž můžeme posílit investice v afrických zemích a spolupráci s nimi. Nesmíme však opakovat starou chybu a spojovat Afriku pouze s otázkou migrace. Musíme se strategicky angažovat v oblasti investic a společných projektů a navazovat partnerství. Musíme s těmito zeměmi vést skutečný dialog a pochopit, že pokud se nebudeme angažovat my, budou africké země jednoduše hledat partnery jinde.

Musíme přehodnotit způsob naší globální interakce. Obnovit rovnováhu mezi našimi politickými a hospodářskými vztahy s klíčovými partnery na celém světě. S latinskoamerickými demokraciemi v oblasti kritických surovin a obchodních dohod, které mají zásadní význam pro pokrok v digitální a ekologické transformaci.

Musíme také více spolupracovat se zeměmi, jako je Indie.

Evropská unie je pro Indii třetím největším obchodním partnerem a druhou největší vývozní destinací. Sdílíme mnohé priority, ať už jde o boj proti změně klimatu, technologie nebo bezpečnost. Existují však i mnohé nevyužité příležitosti.

Evropa je nejvlivnějším globálním aktérem při prosazování mezinárodní agendy v oblasti dekarbonizace, energetické diverzifikace a boje proti změně klimatu. To je důležitá věc. Musíme však najít lepší způsoby, jak zmírnit hospodářský a sociální dopad všech těchto rozhodnutí. Musíme lépe vysvětlit, co děláme a proč je to důležité.

Lidé musí tomuto procesu důvěřovat a mít vytvořeny podmínky, díky nimž si ho budou moci dovolit. Musíme více a lépe naslouchat našim občanům, našim podnikům, našim mladým lidem. Musíme být vůči lidem vnímaví, abychom věděli, jak si je udržet na naší straně.

Stále panuje inflace. Domácnosti čelí poklesu reálných mezd. Evropská centrální banka pomáhá tuto situaci řešit zvyšováním úrokových sazeb. To však má také sociální dopad, který bychom neměli ignorovat.

Chceme-li opravdu v praxi prosadit naše priority a zachovat si důvěryhodnost, potřebujeme rozpočet EU, který bude odpovídat našim cílům.

Je načase zavést nové vlastní zdroje. Vzhledem k tomu, že splácíme dluh v rámci nástroje NextGenerationEU, musí být k dispozici nové zdroje příjmů. Nemůže to jít na úkor dlouhodobých politik a programů Unie.

S tím souvisí potřeba upravit náš dlouhodobý rozpočet EU tak, aby odrážel naši současnou realitu. Není pochyb o tom, že od přijetí stávajícího víceletého finančního rámce v roce 2020 se svět změnil a s ním se musíme změnit i my. Již léta vyzýváme k revizi VFR a Parlament je v tomto ohledu připraven plnit svou úlohu. Tato revize má totiž zásadní význam i pro infrastrukturní projekty, které mohou pomoci z hlediska obrany a bezpečnosti. Příkladem jsou železnice, které mohou sloužit i jako kritická infrastruktura pro přesun vojenské techniky. Některá z těchto rozhodnutí vyžadují jednomyslnost a my všichni budeme muset přispět svým dílem.

Jde o to, aby naše ekonomiky obstály i v budoucnu. O to, abychom i my náš projekt posunuli o kus dál.

Nadcházející měsíce musí být ve znamení zvýšeného úsilí. Už jen dohodnout se na datu konání voleb se ukázalo jako obtížný úkol. Automaticky se vychází ze způsobu stanoveného v roce 1979, kdy Unie měla pouze devět členských států. Musíme společně přehodnotit způsob, jakým se toto datum stanovuje. Nyní diskutujeme o složení Parlamentu – náš návrh volebního zákona už máte k dispozici, ale, jak se ukazuje, dosáhnout přijetí postoje v Radě je příliš obtížné. O našem společném projektu můžeme s jistotou prohlásit jedno: pokud nebudeme aktivní, budeme stagnovat.

Z rozsáhlé Konference o budoucnosti Evropy vzešel návrh na konvent. Musíme být připraveni na rozšíření, neboť připravují-li se Moldavsko, Ukrajina a další země západního Balkánu a provádějí-li reformy, my musíme učinit totéž.

Nastal čas, abychom všichni začali uvažovat jinak. Mnozí se s touto změnou geopolitické situace již sžili. Musíme být připraveni učinit totéž.

Děkuji.